

TÜRKİYE İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU

TÜRK-İŞ

7Nci GENEL KURULU

**DENETİM
KURULU
RAPORU**

15 NİSAN 1968 ANKARA

31.8806

ÜR7

968

354

T Ü R K - İ Ş
T Ü R K İ Y E
İ Ş Ç İ S E N D İ K A L A R I K O N F E D E R A S Y O N U
D E N E T İ M K U R U L U

RAPOR NO: 968-2
RAPOR TARİHİ: 1-Ocak-1968

D E N E T İ M R A P O R U

DENETİMİ YAPAN : Türk-İş Denetim Kurulu
BAŞKAN : Nejat Karacagil
RAPORTÖR : Mehmet Yenigelen
ÜYE : Melih Dölen

DENETİMİ YAPILAN : Türkiye İşçi Sendikaları Kon-
federasyonu.
Bayındır Sokak No:8
Yenişehir-Ankara

DENETİM GEREKÇESİ : Türkiye İşçi Sendikaları Kon-
federasyonu Ana Tüzüğü'nün 16.
Maddesinin (a) fıkrası uyarın-
ca normal denetim.

DENETİM DEVRESİ : 1-Ocak-1966 tarihinden 4-Nisan
1967 tarihine ve 5-Nisan-1967
tarihinden 31-Aralık-1967 ta-
rihine kadar olan devreler.

GİRİŞ : Türkiye İşçi Sendikaları Kon-
federasyonunu yukarıda belirtilen devreler içinde iki defa de-
netledik. Ancak, Birinci denetim raporu Kurul Başkanı Nejat
Karacagil'in, Türk-İş Birinci Bölge Temsilciliğine atanması ve
Raportör Mehmet Yenigelen'in uzun süren bir hastalık devresine
girmesi dolayısıyla gecikmiştir. Bu sebeple İkinci ve Nihai
olan raporumuz hazırlanırken, birinci rapordaki hususlar da
tevhit edilmiş bulunmaktadır.

Bu raporumuz da, bilhassa faaliyetlerin aksayan hususları
üzerinde dikkatle durduk. Bunun nedenleri raporun incelenmesin-
de kendiliğinden ortaya çıkacaktır. Aksaklıkların bir kısmı
eski devrelerden buyana devamedegelmekte, diğerleri ise bu fa-
aliyet devresi içinde görülmektedir. Esasında, uzun ve çok
yıpratıcı bir faaliyet devresinde dikkatten kaçan hususların
olması normaldir. Fakat, Denetim Kurulu olarak bu aksaklıkları
tespit etmek ve ilgililere duyurmakta aslî görevimizdir.

Bu sebeple, Türk-İş Deneticileri olarak, dost acı söyler
kabilinde belirttiğimiz noktaların aynı samimiyetle ele alın-
cağına inanıyoruz.

TÜRK-İŞ

Bilgi

331.8806

Tarih:..

TÜR7

Demirb

1968

Tasnif No:..

1354

1968

I- MALİ DENETİM

1- DEFTERLER:

A- BİLANÇO DEFTERİ:

4- Mayıs-1965 tarihinde 10251 sayı ile, Ankara Altıncı Noterliğinin tastikini görmüştür. Türk-İş'in gerek V. Dönem gerekse VI.Dönem kesin hesapları (BİLANÇOLARI) muntazam olarak işlenmiştir. Ancak, 274 Sayılı Sendikalar Kanununun mer'iyetinden sonra ve aynı Kanunun geçici 4.maddesindeki süreden çok sonra tutulmaya başlanmış ve Türk-İş (BURSA) kongresinden sonra bu toplantıya ait kesin hesaplarda bilâhare deftere geçirilmiştir.

Ayrıca, Türk-İş; bilânço esasına göre hesap tuttuğu için umumî hükümler gereğince 213 sayılı Vergi Usul Kanununa uyması bakımından (her ne kadar kâr ve zarar dikkate alınmasa dahi) bu defteri tutmak zorunludur. Vergi Usul kanununun 185. maddesi esaslarına göre de tutulan bu defterin 221.maddesi uyarınca yıllık tastikten geçmesi lâzımdır. Türk-İş Genel Kurulu, iki senede bir toplandığına göre defterin hiç olmasa iki senede bir tastiki tavsiye edilir. Bu suretle, tastiki yapan Noterlik kanalı ile ilgili vergi dairesi gerekli müddetlerde haberdar edilmiş olur.

B) YEVMİYELİ DEFTERİ KEBİR:

9-Aralık-1965 tarihinde 27800 sayı ile Ankara Altıncı Noterliğinin başlangıç tastikini görmüş, ayrıca 31-Ocak-1967 tarihinde 3824 sayı ile Ankara Altıncı Noterliğinin ara tastikinden geçmiş bulunmaktadır.

Esas deftere, açılış hesapları muntazam olarak işlenmiştir. Fakat, defterin tetkikinde iki nokta dikkatimizi çekmiştir.

Birincisi, defter üç ay gibi uzun bir rötarla işlenmiştir. (Birinci Denetimde tespit edildi). Bu gecikmenin, Türk-İş'in yeni binaya taşınmasından mütevellit olduğunu kurul olarak kabul ediyoruz. Ancak 213 Sayılı Vergi Usul Kanununun 219.maddesinin 10 günlük gecikme süresi tanınması hükümlerine aykırıdır. Her ne kadar aynı maddenin (b) paragrafında üç aylık bir süreyi de tanımışsada bu maddede mevzu olan belgelerin tanzimlerinin gecikmeleri halinde ki (bu kabil gecikmelerde olmuştur) Kanunun ilgili maddesi hükümleri süresinde yerine getirilmemiştir.

İkincisi, Mevzubahis defterde teselsül etmesi gereken sahife yekûnları yoktur. (birinci denetimde). Aylık Yekûnlar ve ay sonları yekûnları ise kurşun kalemle işlenmiştir. (birinci denetimde). Bu hal, Vergi Usul Kanununun 216.maddesinin ikinci bendine uygun olmakla beraber bilhassa 1966 yılı sonu hesaplarının kapatılması icap eden kısımlarının mürekkepli kalemle bağlanması uygun olacaktır. Dikkatli çalışılması icap eden bir malî sistemde ilgili kanunların azamî rötar imkânlarından faydalanmasının doğru olmadığı kanısındayız. ./..

makbuzlarının kullanması önemli tavsiyelerimiz arasında olacaktır. Nasıl ki, kasa tediye fişleri ona ekli sarf belgesinin mevcudiyeti ile kesin nitelik taşıyorsa, kasa tahsil fişleride ona ekli gelir makbuzu ikinci veya üçüncü nüshaları olmadıkça değer taşımamalıdır. Ayrıca, tavsiyemizde ön görülen makbuzların kullanılmadan önce Genel İcra Kurulunca değil, 274 Sayılı Sendikalar Kanununun ruhuna uygun olarak Genel Yönetim Kurulunca tespit edilecek zabıtlarla kullanılmasını da ön görmekteyiz.

Burada bir noktayı dikkatinize çekeriz. Türk-İş Ana Tüzüğü'nün 25. maddesinin (i) fıkrası bu işin Genel İcra Kurulunca yapılacağına ön görmüştür ki bunu da 274 sayılı Kanunun ifadesine uygun bulmadık.

Türk-İş'in denetime tabi tuttuğumuz birinci devrede 3-Ocak-1966 tarih 5578 sayıdan başlayarak 29-Nisan-1967 tarih 7487 sayıya kadar kasa tahsil fişi kullandığı netice hesaplarının kapandığı 31-Aralık-1967 tarihine kadar da 8404 sayıya kadar kasa tahsil fişi tanzim ettiği her iki denetimimizde tespit edilmiştir.

Türk-İş'in, kasa tahsil fişi dışında (Abone bedeli) ve (Kasaya makbuz) adı altında gelir fişleri de kullandığı tespit edilmiştir. 274 sayılı sendikalar kanunu uyarınca tas-
tikten geçmemiş olan bu makbuzların durumuna gelince:

Bunların ilki, basın kanununa göre dergi aboneleri için ayrı olarak,

İkincisi, Türk-İş'ce bastırılan (Sendikalar Grev ve Lokavt) Kanunları kitapları için kullanılmıştır. Bütün bunlar Türk-İş muhasebesine ve netice itibariyle Türk-İş kasasına ve bunlara ait hesaplara intikal ettiğine göre yine 274 sayılı Kanuna uygun olarak Yönetim Kurulunun onayından geçmesi gerekliydi.

Ayrıca, 10.000 adet bastırılan bu kitaplardan mühim bir miktarının depoda elde kalması taleplerden fazla olarak yapılan bu baskının Türk-İş'e fuzuli külfet yüklediğini ortaya koyar. Bilhassa bu noktada Gerek İcra ve İdare Kurullarının gerekse Türk-İş ilgililerinin bu kabil kitap ve emsali baskıları ister ücretle ister ücretsiz olarak dağıtılsın, faturalarındaki baskı miktarlarına paralel olarak dağılım listelerinin de sarf belgelerine eklenmesi kontrol ve bilgi bakımından daha verimli olacak kanısındayız.

Kasa tahsil fişlerinin diğer kontrolünde, birçoklarının üzerinde yetkili imzalarının bulunmadığı görülmüştür. (Birinci Denetim). Halbuki, gecikme dolayısı ile yeterli tanınabilecek bu kabil işlemlerde gerekli belgelerde yetkili imzaların bulunmasını Vergi Usul Kanunu şart koymuştur. Ancak bu belgelerin süresi içinde imzalanıp imzalanmadığı bizce meçhul olduğundan ve denetimimizde imzasız veya eksik imzalı belgelere de rast gelindiğinden muhasebe kayıtlarında Kanunun ön gördüğü gecikmenin azamisinin kullanılmasını doğru bulmadık.

./..

C- YARDIMCI DEFTERLER:

Kalamoza şeklinde tutulmuş olan yardımcı defterler, esas defter kayıtlarına uygundur. Ancak bazı yekûnların hanelerinde sehven kaydırmalar olduğu tespit edilmiştir. Bu sebeple Yönetim kuruluna sunulan Nisan-1967 sonu mizanı iç yekûnlarında hatalar olmuştur. (birinci denetimde.) Son tetkikimiz de bu hataların düzeltilmiş olduğu görülmüştür.

Ç- DEMİRBAŞ DEFTERİ:

Türk-İş tarafından iç tastik görmüş olan bu defterdeki demirbaşlar, satın alınan veya bağış olarak temin edilenlerden ibarettir. Kurul olarak, merkez ve yedi bölgeye ayrılmış, ayrıca kolej vesair bölgelere dağılmış olan bu demirbaşların fiilen tespitine zaman bakımından imkân bulamadık. Nisan-1967 sonu itibariyle 565.529.92 TL. bakiye hesabına bağlanmış olan demirbaşlar 31-Aralık-1967 sonu itibariyle 762.805.72 TL. değer olarak kesin mizana bağlanmıştır.

Bugün için Türk-İş'in menkûl, gayrî menkûl, demirbaş ve tesisler olarak büyük bir toplama baliğ olan değerleri mevcuttur. Bu değerlerin halihazır durumlarının, tamir ve bakımının ve muhafazalarının takibi için ayrı bir demirbaş bürosunun kurulması, sorumlu kişilerin Türk-İş demirbaş hareketlerini ve faaliyetlerini sıhhatli olarak takipleri zamanı gelmiştir. Noksan olanların tespiti, yıpranmış olanlarının terkin, diğerlerinin tamir, takip ve bakımı böyle bir büro tarafından yürütülmelidir. Aksi halde Deneticilerin, demirbaşları ancak kayden tetkikinden veya cüz'i bir tetkikten sonra verecekleri raporlar ne Deneticiler, ne de üst kurullar için yeterli olmayacaktır. Türk-İş faaliyetleri içinde bu değerlerin sorumluluğu müessesesinin kurulmasını ön görmekteyiz.

2- MALİ MAKBUZLAR:

A- KASA TAHSİL FİŞLERİ:

Türk-İş'in 274 Sayılı Sendikalar Kanununun 28.maddesinin (g) bölümünde belirttiği gibi (Yönetim Kurulunun bir zabıtla tespit edeceği numaralanmış ve idare heyetince mühürlenmiş varedata ait kopyalı makbuzlar) niteliğinde gelir makbuzları kullanmadığı kanısındayız.

Türk-İş buna karşılık (kasa tahsil makbuzu) ismi altında matbu mühür taşıyan gelir belgeleri kullanmıştır. Denetim Kurulu olarak, bunu sakıncalı görmekteyiz. Zira, hesapların fasıl fasıl tetkikinde de açıklayacağımız gibi makbuz hareketleri ile kasa hareketleri birbirini tutmamaktadır. Böyle bir sistem ise hesapların günlük veya olağanüstü kontrolünde sıhhatli sonuçlar veremez. Bizce, bugün kullanılmakta olan tahsil fişleri ancak muhasebe kayıtlarının tanziminde dikkate alınacak belgeler niteliğindedir. Türk-İş'in gelir kabulünde, dip koçanlı, birbirlerine merbut ve günü gününe tanzim edilen ve 274 Sayılı Sendikalar Kanununun tarifine uygun şekilde gelir

makbuzlarının kullanması önemli tavsiyelerimiz arasında olacaktır. Nasıl ki, kasa tediye fişleri ona ekli sarf belgesinin mevcudiyeti ile kesin nitelik taşıyorsa, kasa tahsil fişleride ona ekli gelir makbuzu ikinci veya üçüncü nüshaları olmadıkça değer taşımamalıdır. Ayrıca, tavsiyemizde ön görülen makbuzların kullanılmadan önce Genel İcra Kurulunca değil, 274 Sayılı Sendikalar Kanununun ruhuna uygun olarak Genel Yönetim Kurulunca tespit edilecek zabıtle kullanılmasını da ön görmekteyiz.

Burada bir noktayı dikkatinize çekeriz. Türk-İş Ana Tüzüğü'nün 25. maddesinin (i) fıkrası bu işin Genel İcra Kurulunca yapılacağına ön görmüştür ki bunu da 274 sayılı Kanunun ifadesine uygun bulmadık.

Türk-İş'in denetime tabi tuttuğumuz birinci devrede 3-Ocak-1966 tarih 5578 sayıdan başlayarak 29-Nisan-1967 tarih 7487 sayıya kadar kasa tahsil fişi kullandığı netice hesaplarının kapandığı 31-Aralık-1967 tarihine kadar da 8404 sayıya kadar kasa tahsil fişi tanzim ettiği her iki denetimimizde tespit edilmiştir.

Türk-İş'in, kasa tahsil fişi dışında (Abone bedeli) ve (Kasaya makbuz) adı altında gelir fişleri de kullandığı tespit edilmiştir. 274 sayılı sendikalar kanunu uyarınca tas-
tikten geçmemiş olan bu makbuzların durumuna gelince:

Bunların ilki, basın kanununa göre dergi aboneleri için ayrı olarak,

İkincisi, Türk-İş'ce bastırılan (Sendikalar Grev ve Lokavt) Kanunları kitapları için kullanılmıştır. Bütün bunlar Türk-İş muhasebesine ve netice itibariyle Türk-İş kasasına ve bunlara ait hesaplara intikal ettiğine göre yine 274 sayılı Kanuna uygun olarak Yönetim Kurulunun onayından geçmesi gerekliydi.

Ayrıca, 10.000 adet bastırılan bu kitaplardan mühim bir miktarının depoda elde kalması taleplerden fazla olarak yapılan bu baskının Türk-İş'e füzuli külfet yüklediğini ortaya koyar. Bilhassa bu noktada Gerek İcra ve İdare Kurullarının gerekse Türk-İş ilgililerinin bu kabil kitap ve emsali baskıları ister ücretle ister ücretsiz olarak dağıtılsın, faturalarındaki baskı miktarlarına paralel olarak dağılım listelerinin de sarf belgelerine eklenmesi kontrol ve bilgi bakımından daha verimli olacak kanısındayız.

Kasa tahsil fişlerinin diğer kontrolünde, birçoklarının üzerinde yetkili imzalarının bulunmadığı görülmüştür. (Birinci Denetim). Halbuki, gecikme dolayısı ile yeterli tanınabilecek bu kabil işlemlerde gerekli belgelerde yetkili imzaların bulunmasını Vergi Usul Kanunu şart koymuştur. Ancak bu belgelerin süresi içinde imzalanıp imzalanmadığı bizce meçhul olduğundan ve denetimimizde imzasız veya eksik imzalı belgelere de rast gelindiğinden muhasebe kayıtlarında Kanunun ön gördüğü gecikmenin azamisinin kullanılmasını doğru bulmadık.

./..

B- KASA TEDİYE FİŞLERİ:

Türk-İş muhasebe kayıtlarının tanziminde kullanılmakta olan kasa tediye fişleri birinci denetimimizde, 7-Ocak-1966 tarih 7569 sayıdan 29-Nisan-1967 tarih 9948 sayıya kadar kullanıldığı ve ayrıca 31-Aralık-1967 tarihli kapanış hesabına kadar da 11393 sayıya kadar kullanıldığı tespit edilmiştir. Bu fişler gecikme ile de olsa aynen esas ve yardımcı tefterlere işlenmiştir. Bu fişler arasında birinci denetim dönemimize ait kısmında aşağıda tespit edilenler iptal muamelesi görmüştür.

<u>FİŞ TARİHİ</u>	<u>FİŞ SAYISI</u>	<u>FİŞ DEĞERİ</u>
11-Nisan-1966	305	3.426.30 TL.
30-Temmuz-1966	451	385.- TL.
31-Ağustos-1966	476	478.60 TL.
13-Eylül-1966	511	2.725.14 TL.
13-Eylül-1966	513	21.24 TL.
5-Ekim -1966	554	6.006.68 TL.

3- HESAPLARIN TETKİKİ:

A- (1 NUMARALI KASA HESABI):

Esas deftere göre Nisan-1967 sonu itibariyle kasaya kayden 21.530.187.50 TL. girmiş ve kayden 21.523.005.01 TL. çıkmıştır. Bu hesaba göre kasa bakiyesi kayden 7.182.49 TL. görülmektedir. 31-Aralık-1967 sonu itibariyle de kasaya kayden 27.243.638.41 TL. girmiş ve 27.173.991.24 TL. da çıkmıştır. Kasa bakiyesi kayden 69.647.17 TL. gözükmemektedir.

Ancak, kasa tahsil fişlerinin tetkiki kısmında da açıkladığımız gibi kayden kasa hareketi ile fiili kasa hareketi birbirini takip etmemektedir. Bu hal ise ani ve günlük kontrollerde aksaklık meydana getirebilir. Kasa tahsil ve tediye fişleri ile fiili kasa hesabının günlük ve anında irtibatı daha ciddi çalışmalar için gereklidir kanısındayız.

Bu irtibatsızlık hususunda bir örnek sunuyoruz:

a) Kasa kontrol cedveli ismi altında günlük kasa açılış ve kapanış hareketlerinin takibi için tutulan föylerde iki veya daha fazla günlerin tahsil ve tediyesi, yani kasaya giriş veya çıkışları olmuştur. 31-Mayıs-1966 ve 1-Haziran-1966 günleri için tutulmuş föyde olduğu gibi. Bu gibi hareketler hernekadar hüsnüniyetle olursa olsun ki (Kanımız da budur) esas işlem ve hareket bakımından yetersiz ve ters açıda bir yoldur.

b) Bu kabil kasa föylerinin de her akşam kapanışından muntazam tutulmadığı tetkikimizde tespit edilmiştir. 25-Temmuz-1967 tarihli kasa kapanışına talep ettiğimizde aynı aksaklık ortaya çıkmıştır.

./..

Bu haller Kurulumuzda, fiili kasa hareketleri ile esas ve yardımcı defterlerin günü gününe tanzim edilmediği ve tahsil, te-diye fişlerinin tanziminden sonra fiili harekete uydurulduğu kanısını meydana getirmiştir.

Yüce Kurulunuza sunduğumuz bu örnek, fiili hareketlerle kaydi hareketlerin zamanında ve birbirine uygun olarak yapılmadığını gösterir. Gerçi şeklin bu halin aksamasi herhangi bir zimmet veya matlup açığı meydana getirmemekle beraber bu irtibat gereklidir, anında tanzim gereklidir. Yukarıda da belirttiğimiz gibi bu haller devam ettiği taktirde Denetim Kurulları Vergi Usul Kanununun hükümlerine göre hangi ahvalin geçerli olduğu hususunda kesin karar vermek ve bu yolda gerekli müdahale de bulunmak sorumluluğunu duyacaktır.

Bir noktada daha dikkatinizi çekmek isteriz: Kasa föyle-rinin veya esas defterinin kasa hareketlerinden meydana gelen kasa bakiyesinde, Türk-İş Ana Tüzüğü'nün 15. maddesi (c) bölümündeki belirtilen hususun aksamasi-dır. Şöyleki: Kasa kapanış bakiyelerinde 5.000.- TL.nın üstünde meblağların kasada mevcut olduğu görülmüştür. Bu bakiyelerden İcra Kurulunun ne gibi onayı veya müsaadesi olduğu Kurulumuzca malûm değildir. Zira günlük kasa föylerini dahi dikkate alsak bu belgede de böyle bir müsaadenin verildiğine dair şerh ve İcra Kurulu imzası mevcut değildir.

Diğer bir nokta, Kasa föylerinde Ana kasa belgeleri şeklinde tespit edilen değerlere gelince: Bunlar esas ve yardımcı defterlerdeki hesaplarda nakit olarak kayda geçmişken kasada bunun yerine kayda geçmemiş sarf belgeleri görülmüştür.

Esas ve Yardımcı Defterlerde nakil olarak işlem yapılmış olan kasada bu nakillerin bir kısmının sarfedilmiş veya avans olarak verilmiş belgeler halinde karşımıza çıkması uygun değildir.

Halbuki, geçen dönemdeki Denetim raporlarında belirtilmiş olan bu aksaklıkların bu dönemde dikkate alınması ve hiç bir zaman kayıtlarda nakil gözüken değer, fiili kasada avans veya sair harcamalar şeklinde kayda geçmemiş belgeler olarak meydana çıkmaması gerekliydi. Bu sebeple kasa hesabına nakitleri, kıymetli evrakları (Tahvil, Bono, Çek ve emsali gibi) diğer kasa değerleri gibi iç hesapların açılması lüzumlu kendiliğinden ortaya çıkmıştır. Aksi halde kayıtlarda nakil, fiili kasada nakit bulunmayan hallere sık sık rastlanması kaçınılmaz bir hal alacaktır.

B- (2 NUMARALI AİDATLAR HESABI):

Aidatlar kısmı iç hesapta üç bölüme ayrılmıştır. Birincisi Sendika aidatları, ikincisi I.C.F.T.U. aidatları, üçüncüsü P.S.I. aidatlarıdır.

Kurul olarak, yalnız Sendika aidatları üzerinde duracağız. Üzülerek belirtmek isteriz ki, Türk-İş üyelik aidatları pek iç açıcı değildir. ./..

Gerek birinci denetimimizde gerekse ikinci denetimimizde, üye teşekküllerin aidatlarını zamanında ödemedikleri gibi aylarca ve hatta geçen dönemden kalma aidat borçlarına da rastlamış bulunmaktayız. Buna karşılık olarak ta, Türk-İş'in ilerideki aidatlara mahsuben üye kuruluşlardan devamlı borç aldıkları da görülmüştür. Her iki hale göre birinci denetim sonucu,

a) Hiç aidat ödemeyen kuruluşların durumu enteresandır. Şöyleki: Toleyis Federasyonu kuruluşuna dahil bir çok sendikalar 40 aydan beri aidatlarını ödememektedirler. 31-Aralık-1967 tarihine görede 20 hatta 30 aydan beri aidat ödemeyenler tespit edilmiştir. Bu bir örnektir. Daha diğer teşekküller içinde gerek birinci ve gerekse nihai denetimde 49, 24, 22 ay gibi aidat gereklerini yerine getirmemiş olanlar vardır. Türk-İş'in Ana Tüzüğü'nün 20. maddesi ise bu gibi hallere müsamaha göstermiyecek durumdadır. Delege hususunda bunların yüce kurulunuzca dikkate alınması önemlidir.

b) Birinci denetim itibariyle, Türk-İş'ten muvakkat olarak ihraç edilmiş bulunan Türkiye Petrol-İş'in ise ihraçdan evvel 13 ay aidat ödemediği görülmüştür.

c) Türk-İş'ten daimi olarak ihraç edilmiş bulunan İstanbul Basın-İş, Bank-İş, Kimya-İş, Lâstik-İş ve Maden-İş'in toplam olarak 43 aylık aidat borçları vardır. Bunların toplamı 57.238.50 TL. tutmaktadır. Kesin ihraç ise bu alacakların icra takibatını durduramaz. Zira aidat ihtiyari değil kesin borçlanmayı gerektirir.

ç) Tom-İş Sendikası geçen genel kuruldan bu yana hiç aidat ödememiştir.

d) Türk-İş'in ilerideki aidat alacaklarına mahsuben teşkilâtlardan borç alması da malî yetersizliğin ayrı bir örneğidir.

Aidatlar konusunda netice olarak belirtmek isteriz ki; Türk-İş'in aidat müessesesi sıhhatli bir yapıya erişmemiştir. Ne Genel Kurul kararları ne de Ana Tüzük hükümleri bu aksaklıkları düzeltmemiştir. Bu sebeple Türk-İş giderleri yanında aidat gelirleri çok yetersiz kalmaktadır. Bilhassa ısrarla ödenmemek halleri bunu daha da çıkılmaz duruma sokmaktadır.

Türk-İş Bütçesi herşeyden önce aidat müessesesine göre ayarlanmış ve denkleştirilmiştir. Genel Kurul onayından geçmiş tahmini bütçeye göre aidat gelirleri 4.800.000.- TL. tesbit edilmiş fakat buna karşılık bu miktara yaklaşan aidat tahsil edilmiş olmasına rağmen kuruluşu malî yetersizlikten kurtarmamıştır.

Yüce kurulunuzun, Türk-İş aidatlarından yeterli arttırma, aidat kaçırma ve vaktinde aidat ödeme hususunda gerekli kesin kararları alacağına inanıyoruz.

./..

C- (3 NUMARALI GELİRLER HESABI:)

300- Teberrular:

31-Aralık-1967 sonu itibariyle, bir kısmı ceza paraları karşılığı Bakanlıktan alınmış olan ve ayrıca bir adet münibüs arabası karşılığı Türkiye DOK, GEMİ-İŞ Sendikası'ndan temin edilmiş toplam olarak 318.538.22 TL. lık bir gelirdir. (Fiili gelir).

301- Faiz ve İkramiyeler:

Bankadaki hesapların faizleri ve ikramiyeleri toplamı olarak 20.088.52 TL. sı tutarında fiili gelirdir.

302- Dergiler Hesabı:

31-Aralık-1967 sonuna kadar Dergiler karşılığı toplanmış fiili gelirdir.

Ancak, Dergiler için yapılan sarf karşısında 44.234.44 TL. gibi bir gelirin dergi hesabında daima içeri gidildiğini göstermektedir. Bunun yanında Basın işleri için sarfedilen aylık ve sair giderler de dikkate alınacak olursa dergi hesabının yeterli olmadığı meydana çıkar. Teşkilâtların dergi aboneleri bakımından Türk-İş'e yardımcı olmaları gereklidir.

303- Kitaplar hesabı:

Kitaplar hesabında 2.405.20 TL. bir gelirin ilk olarak ortaya koyduğu husus, bu gibi baskılarda miktarların (adetlerin) iyi ayarlanmamış olmasını gösteriyor. Bu konuya Türk-İş'in bastırıldığı Sendikalar Kanunu adlı kitap mevzuunda açık olarak değinmiştik.

304- Rozet ve Bayrak Hesabı:

Türk-İş rozetleri ve bayrakları için açılmış bu hesap, geçen dönemden zararla devralınmış ve aynı zarar içinde devam etmiştir. Kesin mizandaki durumu 210.- TL. matlup bakiye ile kapatılmıştır.

305- Grev Fonu Hesabı:

Geçen Genel Kurulda ihtiyari bir ödeme ve vecibe şeklinde kabul edilen bu fon hesabı arzu edildiği gibi yürütülmemiştir. Geçen dönem hesaplarında intikal eden bakiye grev fonu 418.072.33 TL.'nin yine aynı dönem hesaplarında kasa ve banka mevcutları dikkate alındığından bu fonun ekseri grev dışı hesaplara devredildiği ve sarfedildiği açık ve seçik olarak ortaya çıkar. Bu dönem 31-Aralık-1967 tarihi itibariyle matlup bakiyesi 709.463.58 TL. gözükmemektedir ki, aynı hesabı yapabiliriz. Örneğin: 31-Aralık-1967 tarihi itibariyle Türk-İş hesabı kasa bakiyesi 69.647.17 TL., Banka hesabı bakiyesi 40.621.- TL. ki toplam olarak 111.268.17 TL. eder. Şu hale göre nerede yediyüz küsur bin liralık grev fonu. Başka hesapta harcandığı yukarıdaki basit işlemle ortaya çıkar. Şu hale göre, grev fonunun Türk-İş'de toplatılmasının iyi bir netice vermediği açıktır. ./..

Bundan ayrı olarak eğer bu fonların Türk-İş'te biriktirilmesine devam edilseydi her teşekkül grevi anında Türk-İş'e yatırdığının üç dört mislini talep edecekti ki, bu fon mana kazansın. Bunlar olmadığına göre 305 iç hesap numaralı grev fonunun tam olarak kaldırılmasını ve teşekküllerin kendi tasarruflarına terkedilmesini ön görmekteyiz.

306- Kooperatifler hesabı:

Türk-İş organizesindeki yapı kooperatifinde ev sahibi olmak isteyen ortaklardan Türk-İş hesabına tahsil edilen 500.- TL (her ortak için) toplam olarak kesin bakiyesi 247.000.- TL. dır. Türk-İş bu yoldan kendine malî imkân temin etmiş durumdadır. Bu bakiyeden ayrı 48.500.- TL. nıda ortaklara veya ayrılanlara iade etmiştir. Bu şekildeki ayrı bir gelirin temin yolu da tartışılacak bir konu olmalıdır.

307- Diğer gelirler:

Türk-İş'in tadat edilen hesapların dışından temin ettiği ve toplam olarak 284.341.29 TL. kesin bakiyeli gelirleridir.

308- Kira gelirleri:

Yeni Türk-İş binasının üst katlarının kirasından elde edilen 152.862.53 TL. kesin bakiyeli gelir hesabıdır.

309- Teşkilâtlanma fonu:

Türk-İş teşkilâtlanması, karşı kuruluşlara mukabil hareket vesair faaliyetler için ayrılmış bir fondur. Ancak, bu fon tahmini bütçe fasılları dışında konulmuştur. Tahmini bütçe gereklerinin aşılmış olmasına rağmen Türk-İş'in bekası bakımından gerekli gördüğümüzü beyan ederiz.

3 Numaralı gelirler hesabında tespit ettiğimiz kaydı bir noktayı izah etmek isteriz: Türk-İş Saymanlığınca, Yönetim Kuruluna Nisan-1967 sonu itibarıyla sunulan mizanda 304, 305, 306, 307, 309 numaralı iç hesaplarda taktim ve tehirler tespit edilmiştir. Yine aynı hesabın alacak hanesi rakamlarının toplamı sehven 1.000.- TL, noksan yapılmıştır. İlk denetimde tesbit edilen bu maddî hataların son denetimde tashih edilmiş olduğunu gördük. Ancak, bu tashihat hususunda Yönetim Kuruluna ek bilgi verilip verilmediğini bilmiyoruz.

D- (4 NUMARALI YATIRIMLAR HESABI)

400 - A.I.D. Yardımları hesabı:

Bina inşaatı dışında, eğitim, seminer ve kolej masraflarının karşılanması için Uluslararası anlaşmalara uygun olarak alınan yardımlardır. Kesin bakiyesi 3.855.143.77 TL. olarak kapatılmıştır. Bu fon ve buna benzer diğer fonlar üzerinde gösterilen A.I.D. yardımları bilhassa DİSK ve bu zihniyet içinde bulunan teşekküllerce devamlı olarak bir istismar konusu olmak tadır.

./..

Kendileri muhtelif namlarda yardımları batılı teşekküllerden alırken, sırf bir devlet yardımı olduğu için bol bol yeren bu kabil teşekküllere yüce genel kurulun gerekli kararı alacağına ve gerekli cevabı vereceğine inanıyoruz.

Yüce Kurula önemli bir noktayı da arzederiz: Türk-İş kuruluşuna karşıt olan işçi örgütleri bilhassa üyesi bulundukları batılı teşekküllerden muntazam ve muazzam yardımlar almaktadırlar. Aldıkları bu yardımların çoğunu Türk-İş ve kuruluşundaki teşkilâtlarımızı bölmek, dağıtmak veya parçalamak için sarfetmekte oldukları gerçektir. Bunun bir çok örnekleri vardır. Bilhassa bu noktada üyesi bulunduğumuz I.C.F.T.U. nezdinde teşebbüse geçilmesi uygun olacaktır. Türk-İş'i ve Kuruluşundaki teşekkülleri batı uşaklığı ile dolar satılmışlığı ile kınayan bu teşekküllerin de batıdan hangi namlarda hangi kanallardan ne gibi yardım aldıklarının ve bunları nerelere sarfettiklerinin açığa çıkarılması zamanı gelmiştir. Kendi genel kurullarına dahi doğru dürüst hesap veremeyenlerin maskelerinin düşürülmesi en uygun yol olacaktır.

401- O.E.C.D. Yardımları:

Bu kuruluşun da Türk-İş'e muhtelif sebeplerle 40.671.16 TL yardımı olmuştur.

E-(5 NUMARALI BANKALAR HESABI)

Kayıtlara göre, Türk-İş'in aşağıda belirtilen bankalarda hesabı olduğu görülmüştür:

- 1- Sümer Bank Yenişehir Şubesi 545 hesap.
- 2- Türkiye İş Bankası Yenişehir Şubesi 372 hesap.
- 3- Türkiye Ziraat Bankası Yenişehir Şubesi 25037 hesap.
- 4- Denizcilik Bankası Yenişehir Şubesi 7392 hesap
Denizcilik Bankası Ulus Şubesi 8601 hesap.
- 5- Türkiye Ticaret Bankası Yenişehir Şubesi 5513 hesap.
- 6- Şeker Bank Yenişehir Şubesi 20079 hesap.
- 7- Vakıflar Bankası Ankara Şubesi 843 hesap.

Evvelâ, bu kadar çok ve ayrı banka ile muamele görmek ve hesap açtırmak hususunu lüzumsuz görmekteyiz.

Türk-İş Ana Tüzüğü'nün 15.maddesi (c) bölümünde belirttiği gibi (Ulusal Bankaların birinde lüzumu kadar hesap açtırmak) suretiyle doğrudan doğruya bir bankaya karşı muhatap olmak gerek işlem bakımından gerekse denetlenme bakımından daha uygun olacağı kanısındayız.

Örneğin: Türk-İş Banka kayıtlarının muntazam olarak ekst-ralarla karşılaştıramadık. Kimi banka yıllık, kimi banka altı aylık ekstra yolladıkları için bu yoldaki denetimimiz noksan oldu.

./..

Türk-İş banka hesaplarının elde edebildiğimiz ekstralar-
dan, çeklerden ve kasa kayıtlarından olmak üzere üç ayrı yol-
dan denetledik. Bu denetim neticesi Sümerbank hesabında
7-Kasım-1966 tarih ve 622 sayılı mahsupta (1) kuruş noksanlık
gördük. Ayrıca, İşbankasının, banka kayıtları ile, Türk-İş
kayıtları arasında (1) TL. fazlalık tespit ettik. Ufak da olsa
bu yanlışların düzeltilmesini tavsiye ederiz. 31-Aralık-1967
kesin banka bakiyesi 40.621.- TL. dir.

E- (6 NUMARALI BÖLGELER CARİ HESABI)

Bölgelerin aldıkları avanslarını ve mahsuplarını gösteren
hesaptır. Bu hesaba göre birinci denetimimize ait Nisan-1967
sonu itibariyle 26.353.12 TL. avans para bakiyesi gözükmekte-
dir. 31-Aralık-1967 kesin hesaba göre de 6.697.07 TL. borç,
10.477.82 TL. alacak çift bakiyesi tespit edilmiştir.

G- (7 NUMARALI MUVAKKAT HESAP)

701- Borçlular hesabı:

Bu hesabın tetkikinde, son genel kuruldan ve 1966 yılın-
dan devrede gelmiş müzmin borçlara rastlanmıştır. Şöyleki:
(Nisan-1967 sonu itibariyle)

<u>TEŞEKKÜLÜN ADI</u>	<u>BORÇ MİKTARI</u>	<u>İZAHAT</u>
ANKARA TOTSİS	5.000.- TL	-
ANKARA TEKSİF	974.60 TL	-
İSTANBUL BANK-İŞ	29.000.- TL.	Sonradan bu borç 27.000.- TL. inmiştir. Bu te- şekkül Türk-İş'- den daimi ihraç edilmiş olduğuna göre borcun icra yolu ile tahsili gerekir.
ANKARA ÇİMSE-İŞ	11.000.- TL.	
BATMAN PETROL-İŞ	1.000.- TL.	
ANKARA HARB-İŞ	1.375.- TL.	
ANKARA YAPI-İŞ	7.000.- TL.	
ANKARA HARB-İŞ	2.000.- TL.	
ANKARA METAL-İŞ	5.000.- TL.	
İSTANBUL OLEYİS	10.000.- TL.	
ANKARA AĞAÇ-İŞ	6.500.- TL.	Ödenmiştir.
ANKARA MÜSKİRAT	2.600.- TL.	
KAUÇUK-İŞ	1.700.- TL	Sonradan 3.120.- TL. çıkmıştır

<u>TEŞEKKÜLÜN ADI</u>	<u>BORÇ MİKTARI</u>	<u>İZAHAT</u>
ŞARK MATBAASI	15.000.- TL	Sonradan 35.000.- TL. çıkmıştır.
SENDİKACILIK KOLEJİ	500.- TL.	Sonradan 800.- TL. çıkmıştır.

<u>FERDİ BORÇLAR</u>	<u>BORÇ MİKTARI</u>	<u>İZAHAT</u>
HASAN TÜRKAY	1.000.- TL	
İBRAHİM DENİZCİER	1.644.80 "	
JACK PURVİS	500.- "	
SELİM GEZE	250.- "	
AKIN DEMİRCAN	250.- "	
ALİ AKDENİZ	100.- "	
H. KAHRAMAN	50.- "	
ŞİNASİ ÇELİKKOL	2.000.- "	
OSMAN SOĞUKPINAR	2.000.- "	
NURETTİN VERAL	2.000.- "	
ŞEVKET YILMAZ	1.381.88 "	
ŞAKİR ŞENER	250.- "	
SELAHATTİN KAÇARAN	1.100.- "	
KUTAY AKSEL	250.- "	Sonradan ödenmiştir.
HAMDİ GÜVENEN	116.60 "	
YUNUS YAKAR	500.- "	
MUKBİL ZIRTILOĞLU	2.000.- "	
YILMAZ TOLU (MÜTEAHHİT)	-	TL. Sonradan 175.000.-TL. borcu olmuştur.

BEHÇET ALBAYRAK	300.- TL.	
LALE ALEVBORA (ERTEM)	4.247.52 TL.	sonradan 3.447.52 TL. inmiştir.

ATILLA GALATALI	7.000.- TL.	Sonradan ödenmiştir.
TURAN EROL	8.750.- TL.	sonradan ödenmiştir.
SABAHATTİN ZAİM	665.- TL.	Sonradan ödenmiştir.
CEMİL KARABABA	7.000.- TL.	Sonradan ödenmiştir.
HALİL TUNÇ	1.000.- TL.	
HULUSİ ŞENDOĞDU	1.000.- TL.	Sonradan ödenmiştir.
RÜÇHAN IŞIK	708.- TL.	Sonradan ödenmiştir.
CEVDET ALTUĞ	8.750.- TL.	Sonradan ödenmiştir.

Nisan-1967 sonu itibariyle sıraladığımız bu borçlular listesinde, Türk-İş'in günlük çalışmaları için alınan normal borçlar olduğu gibi, ferdi verilmiş, teşkilâta verilmiş olup-ta bugüne kadar tahsil edilemeyenleri de vardır. Ayrıca, aynı tarihli hesaplarda muhasebe kayıtlarına göre çıkan 153.436.90 TL. bakiye ile yönetim kuruluna sunulan hesaplarda 22.94 TL. eksiklik olduğu görülmüştür. Bu hatanın bulunarak tashihi gerekir.

Müteahhit'e, matbaacıya ve Türk-İş görevlilerine, istihkak, iş, görev karşılığında verilen borçlar dışında müzminleşmişlerin derhal tahsili cihetine gidilmesini tavsiye ederiz.

702- Alacaklılar hesabı:

Birinci denetimimizde Nisan-1967 sonu itibariyle alacaklı olan teşekkül ve fertlerin durumu aşağıdaki şekildedir:

<u>ALACAKLININ ADI</u>	<u>ALACAK TUTARI</u>	<u>İZAHAT</u>
DOĞU DEPREM HESABI	173.092.58 TL.	Sonradan 173.008.77 TL. olmuştur.
KIBRIS YARDIM HESABI	32.273.55 TL.	Sonradan 41.723.55 TL. olmuştur.
SOSYAL SİGORTALARA	1.350.000.- TL.	
ŞEHİT MADEN İŞÇİLERİ	5.350.- TL.	
YAPI KOOPERATİFİ HESABI	185.000.- TL.	
ANKARA TEZ BÜRO-İŞ	- TL.	Sonradan 2.519.54 TL. olmuştur.
ANKARA TEKSİF	150.000.- TL.	Sonradan 230.000.- TL. olmuştur.
ANKARA MÜSKİRAT	100.000.- TL.	
DYF-İŞ	104.750.- TL.	Sonradan 75.250.- TL. olmuştur.
VAKIFLAR BANKASI	1.900.000.- TL.	Sonradan 2.000.000.- olmuştur.
İSTANBUL MARMARA TİM. SEN.	40.000.- TL.	Sonradan mahsubu yapılmıştır.
PROF. ARİF PAYASLIOĞLU	71.80 TL.	
PROF. NÜSRET EKİN	318.45 TL.	
PROF. EKMELE ZADİL	115.64 TL.	
SELAHATTİN TURLA	115.64 TL.	Sonradan kapatılmıştır.
SELAHATTİN ÖZMEN	452.56 TL.	Sonradan 115.64 TL inmiştir.

<u>ALACAKLININ ADI</u>	<u>ALACAK TUTARI</u>	<u>İZAHAT</u>
ÖMER ALOĞLU	173.46 TL.	Kapatılmıştır.
PROF.NURETTİN FİŞEK	138.90 TL.	
PROF.HAMZA EROĞLU	163.46 TL.	
CAVİT TOK	229.50 TL.	
TES-İŞ	14.234.50 TL.	Sonradan kapatıldı
VAHDET AYDIN	57.82 TL.	Sonradan kapatıldı
CAVİT ERKAN	.-	Sonradan 510.38 TL. oldu.
ŞARK MATBAASI	13.000.- TL.	Sonradan 55.500.- TL. oldu
İZMİT KAĞIT-İŞ	7.500.- TL.	İade edilerek kapatıldı

=====

Alacaklılar hesabının tetkikinden de anlaşılacağı gibi Türk-İş'in yalnız Nisan-1967 sonu itibariyle 4.077.037.86 TL. borcu olduğu görülür. Bu borçların mühim kısmının Türk-İş binasının birinci ve ikinci derecede ipotekli olduğu Sosyal Sigortalar Kurumu ve Vakıflar Bankası teşkil etmektedir. Bunun dışında kalan hesap tetkik edildiğinde Türk-İş borçlarının diğer kısmının ekseriyetini bağlı teşekküllerden aldığı borçlar meydana çıkar. Bunlardan bir kısmı iade edilmiş fakat çoğu ilerideki aidatlara mahsup edilmek suretiyle borç hanesinden aidat hanesine aktarılma yoluna gidilmiştir. Şu hale göre Türk-İş aidat müessesesini üç noktada ele alabiliriz:

Birinci nokta; Türk-İş'e bağlı teşekküller aidatlarını muntazam ödememektedirler.

İkinci nokta; Türk-İş malî yetersizlikler karşısında bazı sendikalarından aidatlara mahsup etmek üzere borç para almaktadır.

Üçüncü Nokta; Türk-İş için bugün üye başına (50) kuruş aidat yetersizdir.

Ayrıca, Nisan-1967 sonu itibariyle bu hesapta defter yekûnu 4.077.037.86 TL.tutmaktadır. Türk-İş muhasebesinin Yönetim Kuruluna sunduğu hesapta ise 4.075.894.46 TL. gösterilmiştir. Aradaki 1.143.40 TL. tutarındaki farkın bulunarak tashihi gereklidir. Denetim Kurulu olarak bunun sehven yapılmış bir maddi hata olduğunu kabul ediyoruz.

İzahatımıza ilâve olarak; Doğu depremi, Kıbrıs yardımı, şehit maden işçileri için toplanan paraların Türk-İş tasarrufundan çıkartılarak ait oldukları mahallere verilmesini de tavsiye ederiz. Türk-İş'in 31-Aralık-1967 sonu itibariyle 522.674.61 TL. alacağı ve 3.926.632.57 TL. borcu gözükmektedir. ./...

703 - Ücret Avansları Hesabı :

Türk-İş personeline istihkaklarına karşılık verilmiş ve bilâhare mahsubu yapılmakta olan avanslardır ve normaldir.

704- Depozitolar hesabı:

Mühim kısmı son Genel Kurul toplantısından intikal eden ve 31-Aralık-1967 sonu itibariyle 3.008.- TL. olan depozitolarıdır.

705- Tahvil ve tasarruf bonoları hesabı:

32.280.- TL. olan bu değerlerin 32.120.- TL. geçen Genel Kuruldan intikal etmiş olup bu değerlere faiz tutarları dahil değildir ve faizleri de müddetinden tahsil edilmemiştir. Faiz kuponlarının üzerinden kalmasından (zaman aşımı dikkate alınmak kaydıyla) mahzur görmedik. Bu değerler Türk-İş kasasından hıfzedilmektedir.

Kasa hesabının tetkiki kısmında da belirttiğimiz gibi, kasa hesabından nakitlerle diğer değerler için ayrı ayrı iç hesabın açılması suretiyle nakit değerlerin nakit olmayan değerlerden fiilen ve kayden ayrılması daha uygun olacaktır kanısındayız.

706- Tazminatlar hesabı:

31-Aralık-1967 sonu itibariyle kesin bakiyede gözüken 1.586.- TL. Türk-İş motorlu nakil araçlarının vergi itirazı için defterdarlığa ödenen miktardır.

H- (8 NUMARALI HESAP EMANET PARALAR)

800 - Ödenecek vergiler	26.585.74 TL.
801 - Ödenecek T.Bonoları	4.510.- TL.
802 - Ödenecek S.Pirimleri	20.840.08 TL.
803 - İlsak edilecek damga pulu	895.48 TL.
804 - Ödenecek Sendika aidatları	1.629.- TL.
805 - İcra Tevkifatları	959.30 TL.

Yekun

55.419.60 TL.

31-Aralık-1967 sonu itibariyle yekûndaki bakiyeyi vermiş olan bu rakkam Türk-İş kasasında veya bankasında mevcut olması icap eden ve süresinde mahallerine tevzi edilmesi gerekli kanuni ve akti kesintilerdir.

İ- (NUMARALI A.I.D. MASRAFLARI HESABI)

Türk-İş Merkezi, bölgeleri ve kolej'in eğitim giderleridir. 31-Aralık-1967 sonu itibariyle 3.333.631.37 TL. üzerinden kesin borç bakiyesi göstermiştir. A.I.D. yardımları hususunda (400) numaralı iç hesaptaki görüşümüzü aynen buradada teyit ederiz. ./..

I- (10 NUMARALI BÖLGELER HESABI)

Bölgeler masraflarındaki kabarıklıkta yüce kurulun dikkatini çekeriz. Bütün bölgeleri tüm olarak ele alacak olursak 31-Aralık-1967 sonu itibariyle bağlanan kesin hesap şöyledir:

BÖLGELER ÜCRETLERİ	811.063.28	TL.
BÖLGELER YOLLUKLARI	95.632.05	TL.
BÖLGELER KİRALARI	97.376.58	TL.
BÖLGELER P.T.T.MASRAFLARI	132.944.43	TL.
BÖLGELER KIRTASIYE MASRAFLARI	19.502.30	TL.
BÖLGELER ISITMA AYDINLATMA	19.685.63	TL.
BÖLGELER VASITA MASRAFLARI	53.311.16	TL.
BÖLGELER MÜTEFERRİK MAS.	77.926.81	TL.
Y E K U N	<u>1.307.441.74</u>	<u>TL.</u>

Bu masraflara ilâveten, halen bölgeler üzerinde bulunan avansların da toplamı ve ayrıca bölgelerin eğitim kısımlarına yapılan masraflar da dikkate alınacak olursa, bölge hesaplarının sıkı bir kontrole ve kısıntıya tabi tutulması, Türk-İş malî durumu itibariyle gereklidir.

Ancak, bu kontrol ve kısıntının bölge faaliyetlerini aksatmamak kaydile yapılması da tavsiye edilir.

Genel Kurul tarafından onaylanan iki yıllık tahmini bütçede bölgelere ayrılan fasıl 24 ayda 500.000.- TL. iken bunu kat kat aşan bir masrafın elbetteki üzerinde durulması gereklidir.

Bundan maada, bazı bölgelerde ve bilhassa Türk-İş Birinci Bölgesinde muhtelif vesilelerle Türk-İş direktifi dışında paralar toplanmıştır. Bunun tipik bir örneği Kristal-İş'in paşabahçe şişe cam fabrikasında yaptığı grev için toplanan paralardır. Hudutsuz ve sorumsuz bir şekilde her hangi bir mali kayıta bağlanmadan toplanan bu gibi paralar neticede teşkilâtların Türk-İş'e olan güvenini sarsar. Bu gibi hareketleri Denetim Kurulu olarak uygun bulmadık.

Vaktimizin yetersizliğinden bizzat bölgeleri mahallerinde denetliyemedik, masraf ve idari faaliyetlerini yalnız belgeler üzerinden değerlendirdik. Bu hal ise amatör çalışmamızın tabii bir sonucudur.

J- (11 NUMARALI YOLLUKLAR HESABI)

31-Aralık-1967 sonu itibariyle kesin hesap aşağıdaki şekilde bağlanmıştır:

1100- İCRA KURULU YOLLUKLARI	39.353.74	TL.
------------------------------	-----------	-----

./..

1101- PERSONEL YOLLUKLARI	15.785.17	TL.
1102- YÖNETİM KURULU YOLLUKLARI	14.057.85	TL.
1103- DENETİM KURULU YOLLUKLARI	20.096.86	TL.
1104- ONUR KURULU YOLLUKLARI	13.300.20	TL.
1105- DIŞ SEYAHAT YOLLUKLARI	65.872.56	TL.
1106- DİĞER YOLLUKLAR	18.529.20	TL.
Y E K U N	186.995.58	TL
	=====	

Yollukların, masraf mahallerinin ve belgelerinin muntazam olduğu tespit edilmiştir.

K- (12 NUMARALI MERKEZ MASRAFLARI HESABI)

1200- MERKEZ ÜCRETLERİ	1.120.341.10	TL.
1201- MERKEZ KİRALARI	91.170.61	TL.
1202- MERKEZ P.T.T.	91.012.12	TL.
1203- MERKEZ KIRTASIYE	149.305.11	TL.
1204- MERKEZ ISITMA VE AYDINLATMA	3.353.89	TL.
1205- MERKEZ VASITA	156.557.13	TL.
1206- MERKEZ EĞİTİM	68.780.27	TL.
1207- MERKEZ DERGİ MAS.	142.426.94	TL.
1208- MERKEZ MÜTEFERRİK MAS.	372.397.84	TL.
1209- MERKEZ GREV FONU	92.435.94	TL.
YEKUN	2.287.780.95	TL.
	=====	

31-Aralık-1967 tarihi itibariyle yekûn hanesinde bildirdiğimiz bakiye bağlantısı olan bu hesapta bazı noktalar üzerinde durmak isteriz.

1203- neşriyat kırtasiye olarak toplanan bu hesapta bilhassa bastırılan veya alınan malzemenin dağıtım cedvellerinin yapılmamış olması dikkatimizi çekti. Yüzbinlerin üzerine çıkan bu masraf karşılığının (depo defteri) gibi bir dağıtım çizelgesinin yapılması ve bunun imkânı nisbetinde tespit edilmesi uygun olacaktır.

1203- Nakil vasıtaları masraflarında da dikkatimizi çeken hususları bildirmek isteriz. Meselâ: Gelişigüzel tamir masrafları, benzin sair masraflar kesin kontrole tabi tutulmamıştır. Esasında Türk-İş'in merkezde devamlı bakım ve tamiratının yaptırılacağı ve ayrıca akaryakıtlarının ikmal ettirileceği anlaşmalı istasyonları olmalıdır. Bu arada Türk-İş İç Yönetmeliğinin 88. maddesi hükmü tam olarak uygulanmamıştır. ./..

Türk-İş İş Yönetmeliğinin 89.maddesinde belirtilen Akaryakıt sarfiyat defterleri bir müddet tutulmuş bundan sonra da olu-
runa bırakılmıştır. Ayrıca Türk-İş motorlu araçlarının gece-
lemesi için belirli bir yerleri olmadığı, hepsinin gelişigü-
zel yerlerde park ettikleri tespit edilmiştir. Esasında bu
araçların bilhassa iş saatleri dışında sıkı kontrol edilmesi
gereklidir. Zira Borçlar Kanununun 45. Maddesi açık ve seçik
olarak şoförlerin yapacakları zararların maddi külfeti esas
mülk sahibine yani Türk-İş'e ödettirileceği anlamındadır.
Bir Tüzüğün, bir yönetmeliğin işe gelen taraflarının alınma-
sı, işimize uymayan taraflarının bir kenara atılarak ihmal
edilmesi hususunu Türk-İş yöneticilerinin de kabul etmiyecek-
lerine inanıyoruz.

1207- Dergi masraflarında da dikkatimiz, kırtasiye ve
matbua hesabındaki aynı nokta çekti. Lüzumundan fazla dergi
bastırılmasına taraftar değiliz. Lüzumundan fazla kitap, faz-
la dergi, fazla evrakı matbuanın bastırılması olsa olsa baskı-
cıları sevindirir. Bu dergi hesabının Türk-İş aleyhine işle-
diği malumdur. Bir de fazla bastırma masrafları eklenince za-
ten mali imkânsızlıklar içinde bulunan Türk-İş'in ayrı bir
fuzuli külfete gitmesi iş açıcı olmayacaktır. Ayrıca dergile-
rin gerek abone olarak, gerek parasız olarak gerekse sair
sebeplerle yaptırılan dağıtımlarının çizelgelerinin de tutul-
ması daha uygun ve kontrollü olacaktır kanısındayız.

1208- Müteferrik masraflar kısmında tutulan hesabında
kabarıklığı dikkatimizi çekti. Müteferrik masrafta gaye, diğer
hesaplarının dışında meydana gelecek bir masraf olduğuna gö-
re esas ana masraflar kadar ve hatta onlardan çok daha kabarık
bir giderin isimlendirilmeden müteferrik kayda altında top-
lanmasını doğru bulmadık.

31-Aralık-1967 sonu itibariyle 372.397.84 TL. bakiyesi +
ile bağlanan bu hesap daha detaylı olarak ele alınmalıdır.
Bir misafir adına verilen 12.500.- TL. yemek, Çorumlu işçi-
lere grev yardımı diye İstanbul Birinci Bölgesine yollanan
fakat Çorumlu İşçi kardeşlerimizin eline geçmeden bol bol şa-
tafatlı olarak verilen yemeklere sarfedilen paraları tasvip
etmiyoruz. Meselâ: 12.376.70 TL. yardım doğrudan doğruya Çorum-
lu işçi kardeşlerimizin veya onların ailelerinin eline geçmiş
olsaydı çok daha iyi olurdu kanısındayız. Bu hesapta ücretler
kısmı dışında en yüksek rakama taşıyan müteferrik masrafların
kontrolü bilhassa dikkate alınacak hususlardan biridir.

L- (13 NUMARALI GAYRİ MENKULLER HESABI)

31-Aralık-1967 sonu itibariyle:

1300- ARSALAR HESABI	1.256.059.68	TL.
1301- İNŞAAT HESABI	5.672.304.43	TL.
1302- PLAN PROJE HESABI	201.805.85	TL.
1303- FAİZ VE KOMİSYONLAR	192.944.57	TL.
1304- İSTANBUL BİNASI	481.500.-	TL.
YEKUN	7.804.614.53	TL.

./..

Olarak bakiyeye bağlanmıştır. Türk-İş binası için alınan arsa değeri geçen genel kuruldan intikal eden rakamdır. Bina inşaatı masrafı geçen genel kuruldan 2.218.153.97 TL. devretmiş ve bu devrede ilâve edilerek 1301- numaralı hesaptaki rakama yükselmiştir. Bina inşaat hesaplarının tasfiye edilmesi sonucu esas bina maliyeti meydana çıkacaktır. Söylenti ne olursa olsun, Türk-İş'e böyle bir bina kazandıranlara teşekkür etmek vazifemizdir. Binanın Türk İşçisine ve Sendikacısına hayırlı ve uğurlu olmasını temenni ederiz.

Bugün için yegâne arzumuz, binamızın borçtan, faizden ve iki dereceli ipotekten kurtularak tam olarak Türk-İş tasarrufuna intikalidir.

Bunun dışında, İstanbul Birinci Bölgesi için İstanbul Ayazpaşa semtinde alınan bir katta Türk-İş hizmetine girmiştir. Biraz fantazi olmasına rağmen Türk-İş'in devamlı kira ödemesinden kurtulması herşeyden evvel bizi sevindirmiştir.

M- (14 NUMARALI DEMİRBAŞLAR HESABI)

Bedeli mukabili alınmış veya bağış yolu ile temin edilmiş olan Türk-İş demirbaşları 31-Aralık-1967 sonu itibariyle 762.806.72 TL. kesin bakiyesi ile kapanmıştır. Bu devre Türk-İş'e mühim miktarda demirbaş temin edildiği görülmektedir.

Raporumuzun Demirbaşlar defteri kısmında da izah ettiğimiz gibi, menkûl, gayri menkûl, tesisler ve demirbaşlar gibi çok yüksek bir rakkam taşıyan bu değerlerin bakım, muhafazası için gereken tedbirlerin alınması lâzımdır. Bu demirbaşların fiilen kontrol ve tespiti zaman bakımından imkân bulamadık. Ancak bunun fiili kontrolünün yapılmasının da gerekli olduğu kanısındayız.

N- (15 NUMARALI KOLEJ MASRAFLARI)

Türk-İş tarafından yeni açılmış ve olumlu olduğuna kana bulduğumuz Kolej'in 31-Aralık-1967 sonu itibariyle 236.514.16 TL. bakiye veren masraflarını normal olarak kabul ediyoruz.

O- (16 NUMARALI BİNA MASRAFLARI)

Türk-İş yeni binasının 31-Aralık-1967 sonu itibariyle 78.160.48 TL. bakiye veren masraflarının uygun olduğunu belirlerken bu noktada da füzulî masraflardan kaçınılmasının gerektiğini hatırlatırız. Zira Türk-İş'in kiradan kurtulduğuna sevinirken, yeni bina masraflarının kira masraflarını aşması halinde uğrayacağımız hayal kırıklığı aşîkârdır.

4- TÜRK-İŞ HESAPLARININ TAHMİNİ BÜTÇE İLE MUKAYESESİ:

Türk-İş hesapları ile, Genel Kurulun görüşünden ve onayından geçen tahmini bütçenin karşılaştırılmasında, Türk-İş'in bu bütçeye uymadığı görülmektedir. Bu uymamanın Türk-İş olarak nedenleri (Hizmetlerin durmasına imkân olmadığından) şeklinde değerlendirmiştir.

./..

Esasında, gerek gelirler, gerekse masraflar bakımından bir çok aksaklıklar göze çarpmaktadır. Bir kere, tahsiline veya elde edilmesine imkân olmayan gelirler bütçelenmiştir. Örneği tesanüt fonu (Dayanışma aidatları) gibi. Aidatlar istenilen miktara varamamıştır. Müzmin aidat alacakları, eksik üye gösterme, vaktinde aidat ödememe gibi.

Masraflara gelince, hesapların tetkikinde de belirttiğimiz gibi, hizmetlerin durmasına imkân olmadığı sebebine ilâveten bazı fuzuli giderlerinde olduğu kanısındayız. Tasarruf konusu pek öyle söylendiği gibi, izah edildiği gibi hassasiyetle üzerinde durulmamış, sadece arzu edilmiş, istenmiş şekli ile kalakalmıştır.

Bu sebepledir ki, Genel Kurullarda tahmini bütçeler tetkik edilir, komisyon çalışmalarına yapılır ve müzakeresine sunulurken Türk-İş muhasebe uzmanlarının da bu noktalarda bilgi vermele-ri gereklidir. Aksi halde genel kurul bir tahmini bütçeyi kabul eder, Türk-İş bildiği gibi hareket eder ve Genel Kurulun direktiflerini, bütçesini gerçekleştirmez. Bütçe bir fantazi değildir. Bütçe Genel Kurulun emridir. Bütçe gelirlerinde fazlalık olmadığı halde, giderlerindeki aşırı fazlalık dikkati çeker. Tahmini bütçeye azami riayet edilmesi Denetim Kurulu olarak kesin görüşümüzdür.

5- MALİ DENETİM HAKKINDA SONUÇ:

Türk-İş'in mali denetimi sonucu, mali politikanın iç açıcı olmadığını gördük. Açıkça belirtmek gereklidir ki, Türk-İş mali durumunu hiç bir zaman yalnız aidatlardan elde edeceği gelirler üzerine bina edememiştir. Türk-İş'in aylık aidat gelirleri ortalaması Türk-İş ücretlerini dahi karşılayamıyacak bir durumdadır. Türk-İş'i iç ve dış yardımlarla yaşatma usulü ise pek o kadar geçerli bir şey olmayacaktır. Bu gibi kaynaklara dayanarak faaliyeti bütçelemekten kurtarılması lâzımdır. Ayrıca bir sonraki dönemde ödenmek için borç almak, bir sonraki döneme ait gelirleri tahsil etmek muvafık bir tarz değildir. Türk-İş'te mali islahat yapılması yalnız edebiyat olarak kalmamalıdır. Elbetteki Türk-İş hizmetleri durmayacaktır. Elbetteki Türk-İş'ten daha ileri hizmetler beklemekteyiz. Ancak Türk-İş'e bu hizmetlerine uygun bütçeyi yapmak ta onun yöneticilerini tasarrufa davet etmek kadar gereklidir.

Denetim Kurulu olarak mali hususlarda diğer görüşlerimizi aşağıda özetledik:

A- Bilânço defterinin, genel kuruldan genel kurula tasdiki daha uygundur.

B- Yevmiyeli Defteri kebir ismi altında tastik ettirilen esas muhasebe defterinin zamanında işlenmesi, yekûnların zamanında ve mürekkeple teselsül ettirilerek işlenmesi daha uygundur.

./..

C- Demirbaş defterlerinin zamanında ve sıhhatli olarak tutulması, demirbaşların kullanma yerlerinin ve numaralarının tespiti daha uygundur.

D- Kasa tahsil fişlerinin (Gelir fişlerinin) gerek 274 sayılı kanuna gerekse Türk-İş Ana Tüzüğü'nün 25.maddesine uygun olarak tespiti ile dip koçanlı gelir makbuzlarının ihdası ve geçen Genel Kurulda alınan bu yoldaki kararın tatbikini daha uygun buluyoruz.

E- Abone bedeli, kasaya makbuz ismi altında ve gelir karşılığı kullanılan makbuzların 274 Sayılı Kanuna ve Türk-İş Ana Tüzüğüne uydurulması gereklidir.

F- Kasa hareketinin deftere uygulanması, Fiili ve kaydi hareketlerin günü gününe irtibatının sağlanması daha uygundur.

G- Kasada muhasebe kaydı dışında bulunan ve defalarca ikaz edildiği halde kasa vesikaları halinde hıfzedilen değerlerin derhal muhasebe kayıtlarına intikali daha uygundur.

H- Teşkilâtların borçlarının (aidat) tahsili için harekete geçilmesi ve ileri aylar için mahsuben borç alınmaması.

İ- İhtiyari kayda bağlanmış olan grev fonunun yararlı şekilde işliyemeyeceği kanısındayız. Bu fonun kaldırılması ancak Teşkilâtlarda toplanan fonların kontrolü usulü daha uygun olacaktır.

I- Yapı kooperatifi için ortaklardan alınan 500.- TL'nin ya ortakların ve kooperatifin hizmetine harcanması veya kaldırılması. Zira dar gelirli vatandaşlardan ayrıca bir paranın alınmasını uygun bulmuyoruz.

J- Mümkün mertebe az banka ile muamele yapılması ve defter kayıtları ile ekstraların irtibatının sağlanması.

K- Gerek Merkezde, gerek bölgelerde vesair tesislerde masrafların daha kontrollü olarak yapılması ve fuzuli masraflardan kaçınılması.

L- Doğu depremi, Kıbrıs yardımı, maden işçilerine yardım adı altında ayrılmış paraların derhal mahallerine tevdi.

M- Türk-İş adına bastırılan kitap ve dergilerin, ihtiyaç göz önünde tutularak sipariş edilmesi ve dağılım çizelgelerinin tutulması.

N- Türk-İş dergisinin daha verimli bir abone sistemine doğru götürülmesi.

O- Motorlu taşıt araçlarının bakım tamir ve ikmal işleri ile sevk ve idaresi bakımından daha sıkı kontrole tabi tutulması.

Ö- Motorlu taşıt vasıtalarının paydoslarda belirli ve kontrollu mahallere çekilmesi.

P- Müteferrik masrafların kısılması

R- Türk-İş Birinci Bölgesince bugüne kadar muhtelif vesilelerle toplanmış paraların gelir gider hesaplarının tetkiki.

Türk-İş'in mali denetim bakımından gördüğümüz aksaklıkları huzuruza getirmiş bulunuyoruz. Bu kısındaki görüşlerimize son verirken, mali denetim sırasında bizlere her türlü kolaylığı gösteren ve meseleleri ve aksaklıkları samimi olarak ortaya koyan muhasebe servisi personeline teşekkür etmeyi bir borç biliriz.

II- İDARİ DENETİM

I- DEFTERLER:

A- (GENEL KURUL KARAR DEFTERİ)

18-Ekim-1963 tarihinde 26074 sayı ile Ankara Altıncı noterliğinin tastikinden geçmiş olan Genel Kurul Karar Defterinin 19 ilâ 25. sayfelerine son genel kurul kayıtlarının yazıldığı görülmüştür.

Ancak, 274 Sayılı Sendikalar Kanununun (h) fıkrasında belirtildiği gibi (kongre divan başkan ve kâtiplerinin Yönetim Kurulu ile beraber imza edecekleri Genel Kurul kararlarının yazılmasına mahsus defter) niteliğinde olmadığı kanısındayız.

Son Genel Kurulda alınan bütün kararlar olduğu gibi deftere geçirilmemiştir. Genel Kurul kararlarını Kongre divanından Şevket Yılmaz, Şerafettin Akova, Orhan Sorguç, Ali Rıza Akkemik, İhsan Sücüllü ve Mustafa Patırna imzalamamıştır. Genel Kuruldan Genel Kurula tutulması gereken bu defterin tam olarak işlenmesi ve imzalanmasına ön görürüz.

B- (YÖNETİM KURULU KARAR DEFTERİ)

18-Ekim-1963 tarih ve 26073 sayı ile Ankara Altıncı Noterliğinin tastikinden geçmiş olan Yönetim Kurulu Karar defteri tetkik edildi.

Nisan-1967 tarihindeki birinci denetimimizde bu deftere Türk-İş Yönetim Kurulunun iki toplantısına ait kararlar geçirilmiş fakat Bunsada yapılan Yönetim Kurulu kararlarının geçirilmemiş olduğunu gördük. Kararların zamanında deftere geçirilmesi ve iştirak edenlerin imzalarının bulunması gereklidir. Kararlar gereğince yazılmaz ve iştirakçilere imzalatılmazsa ileride herhangi bir karar hususunda büyük ihtilaflar meydana gelebilir. Bu defterin tutulmasından imzalatılmasından sorumlu olanların dikkatini çekeriz. ./..

C- (İCRA KURULU KARAR DEFTERİ)

Bize tevdi edilen teftelerin tetkikinden Genel İcra Kurulunun Genel Kuruldan sonra 2-Aralık-1966 tarihine kadar karar defteri kullanmadığı (Başka defterin olup olmadığını bilmiyoruz ve Denetim Kurulu olarak yalnız bize tevdi edilenleri değerlendiriyoruz.) ve ancak 5-Aralık-1966 tarihinde 31330 sayı ile Ankara Altıncı Noterliğinin tastikinden geçmiş karar defterinin kullanıldığı görüldü.

Bir noktayı da belirtmek isteriz; Türk-İş Ana Tüzüğünde gerek yönetim kurulu gerekse İcra Kurulu karar defterlerinden bahsedilmemektedir. Fakat 274 Sayılı Sendikalar Kanununun 28.maddesi (B) fıkrası (Yönetim Kurulu tarih ve sırasıyla ve müteselsil numaralarla kayıtlanmış ve altı imza edilmiş kararların yazılmasına mahsus karar defteri) diye bir tek defterden bahsettiğine göre Genel İcra Kurulunun da aynı nitelikte defter tutacağı konusu mezkûr tüzükte belirtilmemiştir. İhtiyari hale gelen bu hususun kayda bağlanması daha uygundur.

Ç- (İDARİ İŞLER KURULU KARAR DEFTERİ)

Türk-İş Personel Yönetmeliğinin 10, 11-12-13. maddelerinde belirtilen idari işler kurulu karar defteri hazırlanmış fakat tetkikimizde hiçbir kararın deftere geçirilmemiş olduğu tespit edilmiştir. Bu bakımdan adı geçen kurulun Yönetmelikte belirtildiği şekilde toplantı yapmadığı anlaşılmıştır.

2-(MAL BİLDİRİLERİ)

274 Sayılı Sendikalar Kanununun 27.maddesi hükümlerine uygun olarak verilmesi gereken mal bildirileri üzerinde yaptığımız tetkikte:

Türk-İş Yönetim Kurulu Üyesi Sayın İbrahim Denizcier'in ve Şerafettin Akova'nın Mal bildirilerinin kanuni süre içinde vermedikleri ve bu idarecilerin mal bildirilerini verdiklerine dair herhangi bir yazının da (Noter belgesi) Denetim Kuruluna tevdi edilmediğini duyururuz.

Aynı Kanunun hükümleri uyarınca son genel kurulda seçilmeyen:

HALİT MISIRLIOĞLU
HASAN ÖZGÜNEŞ
RIDVAN GÜLŞEN
RIZA KUVAS
İSMAİL İNAN
HAMDİ GÜVENEN
MUZAFFER DAYSAL
BEHÇET ALBAYRAK
CAVİT YALÇIN
AHMET ÇEHRELİ
ÜLKÜ ARMAN
RIZA TETİK
ABDULLAH BAŞTÜRK

ün de gerekli mal bildirilerini verdiklerine dair herhangi bir noter belgesi Kurulumuza tevdi edilmemiştir.

Esasında, Türk-İş yöneticilerinin mal bildirilerini verdiklerine dair noter bildirilerini bir tutanak halinde karar defterine geçirmeleri ve bu belgeleri Türk-İş deneticilerine tevdi etmeleri gerekirdi.

Bu hal iki dönemden beri Türk-İş yöneticileri tarafından ihmal edilmektedir. Bu kadar açık ve seçik olan Kanun Hükmünün bir umursamazlık içinde tatbik edilmemesi üzücüdür.

3- İCRA KURULU:

Türk-İş İcra Kurulunun, Yönetim Kurulu direktiflerine uygun olarak faaliyet gösterdikleri ve bu faaliyetlerinin büyük bir kısmında da başarı sağladıkları taktirle karşılanır.

KANUNLAR:

Deniz İş Kanunu, İş Kanunu, 440 Sayılı Kanun ile buna ait tüzük ve uygulanması, Tarım İş Kanunu, Sendikalar Kanunu, İşkolları Yönetmeliği, Toplu Sözleşme Grev ve Lokavt Kanunu, İşsizlik Sigortası Kanunu, Sosyal Sigortalar Kanunu, Çalışma Bakanlığı Teşkilât Kanunu, İyak Kanun Tasarısı, Yaş Hadleri, Tasarruf bonusu ve Vergi Hakları uygulanması, gibi meselelerde büyük çaba sarfedilmiş bu kanun ve yönetmeliklerini bir kısmının çıkmasında, bir kısmının tadilinde ve hazırlanmasında büyük hizmetleri geçmiştir.

TEŞKİLATLANMA:

Bilindiği gibi bu dönem Türk-İş'ten kopan sendikaların teşviki ile ikinci bir konfederasyon kurulmuş ve bu teşekkül DİSK adı altında tam olarak Türk-İş'in karşısında yer almıştır.

Türk-İş İcra Kurulu basiretli bir çalışma ile bu Konfederasyonun ölü olarak doğmasına ve bugüne kadar da onların arzu ettikleri kuvvete erişememesinde büyük rol oynamışlardır. Buna karşı Disk'in Türk-İş kuruluşuna dahil teşkilâtlara yaptıkları amansız hücumları, kurdıkları ikinci sendikaları önlemişler ve genişletmemişlerdir. Buna karşı Türk İşçisini partiler üstü politika görüşü ışığı altında Türk-İş etrafında toplanmasında büyük hizmetlerde bulunmuşlardır.

Ancak, Türk-İş kuruluşundaki bulunan fakat iki ayrı teşekkül olarak kalan teşkilâtların kesin olarak birleştirilmesi hususu bizleri sevindirecek bir hale gelmemiştir. Bir birlerinin iş kollarına türlü imkânlar ihdas ederek giren teşekküllerin de meseleleri kesin olarak halledilmemiştir. Türk-İş'in yeni bir binaya kavuşmasındaki çabaları da taktirle karşılanır.

4- YÖNETİM KURULU:

Türk-İş Yönetim Kurulu, İcra Kurulunun bu hizmetlerine ışık tutmuş fakat tam manası ile yardımcı olamamıştır. ./..

Yönetim Kurulunun tam bir başarı ile çalıştıklarını söyleyemeyiz. Denetim Kurulu olarak kendilerinden daha fazla hizmet beklerdik.

5- TÜRK-İŞ ORGANLARI

A- Eğitim Merkezi:

Türk-İş herşeyden evvel elindeki imkânların büyük kısmını ortaya koyarak gerek yurt dışı gerek yurt içi büyük eğitim hizmetinde bulunmuştur. Koleji ile milli ve mahalli seminerleri ile yurt dışı ve yurt içi tatbik ettiği programın aynen devamı ve hatta imkân nisbetinde daha da genişletilmesi ve bilhassa san'at kollarına göre mesleki eğitimlere de yer vermesi tavsiyemiz olacaktır.

B- Araştırma Merkezi:

Türk-İş Araştırma Merkezi, kendisine tevdi edilmiş görevleri yerine getirmek için büyük bir gayretle çalışmaktadır. Denetim Kurulu olarak bu hususta araştırma merkezinden bütün hizmetlerini en ince teferruatına kadar belirten rapor aldık.

C- Basın ve Halkla Münasebetler Merkezi:

Türk-İş faaliyetleri için çok daha geniş imkânlarla çalışması icap eden bu kısımda daha yeterli elemanların bulunması ve mevcut değerli elemanların günlük bütün mesailerinin Türk-İş'e hasretmeleri en halisane tavsiyelerimizden olacaktır. Bilhassa Türk-İş'in güttüğü partiler üstü politikada bu merkezin hizmetinin daha itinalı ve olumlu olması görüşündeyiz.

Ç- Hukuk İşleri Merkezi:

Türk-İş'in hukuki meseleleri çok yönlü ve çeşitlidir. Bir veya iki hukukçu ile halledilmesi veya yetiştirilmesi imkânsızdır. Günlük davalar, Türk-İş'in sosyal kanunlar üzerindeki çalışmaları ve redaksiyonları, Danıştay işlerinin takibi ve ileriye matuf hukuki görüşlerin bu büro tarafından hazırlanması ve böyle bir merkezin sadece dava takibinden ibaret olmayacağı aşikârdır. Bu merkezin daha geniş imkânlarla sahip olması temennisindeyiz.

D- Muhasebe Merkezi:

En yakından ve bütün detaylarına kadar takip ettiğimiz ve incelediğimiz bu merkezde çok ağır işlerin çok az personele yükletilmiş olduğunu müşahade ettik. Muhasebe işlerinin aksamaması için bu merkezin takviyesi de gereklidir.

E- Bölge Temsilcilikleri:

Bölgeleri mahallen denetliyemedik. Bunu raporumuzun bir çok yerlerinde belirttiğimiz gibi amatör bir kadro ile ve kısa fasılalarla yaptığımız çalışmalar gerçekleştirmedi. Bölgeler hakkında mali raporda görüşümüzü belirttik. Ancak, bölgelerin daha yakından denetimi ve günlük kontrolü lâzımdır. ./..

Türk-İş'in 7 bölgesinde Türk-İş adına hizmet gören bölgelerin şikâyetleri yanında elbetteki büyük hizmetlerini de taktir ederiz.

Yukarıda belirttiğimiz Merkez ve Bölge hizmetleri hususunda bu merkezlerden Türk-İş İcra Kurulu kanalı ile mufassal raporlar talep ettik. Bu raporlar derlenerek Kurulumuza tevdi edildi. Bu suretle Merkez çalışmaları hususunda geniş bilgi sahibi olduk. Aksaklıkları ise mali raporumuzda dercettik. Burada fazla bir husus üzerinde durmayacağız. Tavsiyemiz bu Merkezlerin Türk-İş partiler üstü politikası içinde hizmetlerine devamından ibarettir.

6- İDARİ DENETİM HAKKINDA SONUÇ:

Türk-İş'in idari bakımdan tam bir mükemmeliyet içinde çalıştığını iddia edemeyeceğimiz gibi aksadığını da söyleyemeyiz. Ancak, İdari bölümde çalışanların günlük mesailerini tam olarak Türk-İş hizmetine vermelerinin gerekli olduğunu da ifadeden kendimizi alamayız.

Ortada halledilmesi gereken bir çok meseleler vardır. Bunlar:

- A- MİLLİ SENDİKACILIĞA YÖNELİŞ.
- B- TÜRK-İŞ KURULUŞU İÇİNDE AYNI İŞ KOLUNDAKİ TEŞEKKÜLLERİN BİRLEŞTİRİLMESİ.
- C- BİRBİRLERİNİ İŞ KOLLARINA GİRMİŞ OLANLARIN İHTİLAFLARININ KOTARILMASI.
- Ç- TÜRK-İŞ DIŞINDA KALMIŞ VE YÜZBİNLERİ AŞAN ÜYEYE SAHİP İŞÇİ KURULUŞLARININ TÜRK-İŞ BÜNYESİNE ALINMASI MESELESİ.
- D- SOSYAL KANUNLARIN TADİLİ, VAZ'I MESELELERİ.
- E- ÜCRET POLİTİKASI.
- F- ASGARİ ÜCRET TESPİTİ.
- G- İYAK MÜESSESESİNİN TAHAKKUKU.
- H- TÜRK-İŞ POLİTİKASININ ANA HATLARININ TESPİTİ.

Bu meselelerin belli başlılarıdır. İşten parçalanmalar, bölünmeler, Türk-İş'e yapılan saldırılar hallolması gereken konulardır.

Denetim Kurulu olarak şuna kaniyiz ki, üyeleri yüzbinlerin üstünde olan ve DİSK'e itibar etmeyen sendikaların bir defaya mahsus olmak üzere ileride ana sendikaları ile birleşmek şartı ile Türk-İş'e dahil edilmesi zamanı gelmiştir. Bu toplulukları Türk-İş dışında daha fazla tutamayız. Sonunda DİSK'e kaymak veya ayrı bir Konfederasyon kurmak gibi yeni problemlerle karşılaşmamız muhtemeldir.

./..

Huzurunuzda getirdiğimiz bu nihai Denetim Raporu elbet-
teki Türk-İş gibi dev bir teşekkülün hatalarını ve sevapla-
rını noktası noktasına yansıtamaz. Ancak, bu raporda yazılı
olan hususlar Yüce Kurulumuzun malûmudur. Daha ileriye git-
mek, daha iyi olmak, daha güçlü olmak için sağduyularınızı
kullanacağınıza inanıyoruz.

Denetim Kurulu olarak Türk-İş'in bu dönemki çalışmala-
rını olumlu olarak karşıladığımızı ve görüşümüzün, belirt-
tiğimiz aksaklıklar giderilmek suretiyle ibradan yana oldu-
ğunu yüce Kurulumuza arzederiz.

S A Y G I L A R I M I Z L A

TÜRK-İŞ DENETİM KURULU

BAŞKAN

(Nejat Karacagil)

İmza

RAPORTÖR

(Mehmet Yenigelen)

İmza

ÜYE

(Melih Bölen)

İmza

NK/ŞM

